

emplarer af Gravehvepsen *Crabro panzeri* v. d. L. paa Blade af Phragmites ved Stranden paa Æbelø.

Begge Arter er nye for den danske Fauna.

Forøvrigt var Phragmites-Bevoksningen ved Stranden paa Æbelø et glimrende Fangstomraade. Tagrørernes Blade var nemlig stærkt angrebne af Bladlus, som uafbrudt — i Solskinsvejr — hidlokkede Gravehvepse, Vejhvepse, Gedehamse og Snyltehvepse. I Tiden fra 3' til 15' August 1946 tog jeg paa dette Sted 34 Arter Gravehvepse, 12 Arter Vejhvepse, 11 Arter Gedehamse, ca. 30 Arter Snyltehvepse samt enkelte Bladhvepse, ialt i ca. 500 Eksemplarer.

Notes on the biotope of *Neurotes iridescens* Enock (Micro-Hym.), new to Denmark.

By O. Bakkendorf.

On the 2nd of August 1946 I was searching for *Caraphractus cinctus* (Hal.) Walker, in Nyvang by Hillerød in North Sealand, because I have taken this species formerly on a wet meadow at a little pond, Karlssø, and Mr. J. P. Kryger asked me for some more specimens. But in a short time I realised that a great deal of a Trichogrammid, *Oligosita nudipennis* Kr. was on the wings in the sunny weather. The meadow was now covered with *Carex* and some few *Menyanthes trifoliata* growing in about 10 cm of water under young trees of alder, *Alnus glutinosa*, as the meadow in the course of some years has grown very swampy. Generally it is very difficult to sweep on water plants, as the sweeping net may be crowded with snails, but the *Carex* was nearly free of snails, and I took the chance and collected in a few hours the remarkable number of 45 specimens of *Olig. nudipennis*, in the hope that other species would follow, as it is often the case, when rather rare species are flying in great numbers. And to my contention now and then a specimen appeared, which could be determined as *Neurotes iridescens* Enock; in all 3 males and 3 females of this species, which has only been taken, for aught I know, in England twice since it was described by Enock in 1915 from Hollington Wood, Hastings, namely at Bristol by Mr. J. P. Kryger and another time by Mr. B. N. Blood. As several couples were taken now, I think that the locality is a characteristic biotope for the species in question. May be it is dependent on alder as *Olig. nudipennis*, which is recorded by the author from the eggs of *Typhlocyba* sp. on alder. It may be added for

the characterization of the locality, that it has shown to be very rich in species of small Hymenoptera, f. inst. *Camptoptera papyris* Förster, and on Sphagnum moor and alder in the neighbourhood, *Brachista nigra* Kr. If we are counting in all 21 genera of Mymarids, this may be the 18. taken in Denmark, the wanting being *Dicopus* Enock, *Stichothrix* and *Doriclytus* Förster.

Literature.

1. Bakkendorf, 1933, Entom. Med. XIX. Kbhvn.
2. Enock, 1909, Trans. Ent. Soc.
3. Enock, 1915, Hastings and East Sussex Naturalist. Vol. 2, No. 4, p. 178—179.
4. Förster, 1847, Linn. Ent.
5. Förster, 1856, Hym. Stud.
6. Kryger, 1918, Entom. Med. XII.

Biologiske undersøkelser over biller.

Av professor Thorleif Schjelderup-Ebbe, Oslo.

I sommerhalvåret gjennom mange år — fra 1918 av og til dels før — har jeg fra tid til annen foretatt iakttagelser over biologien hos en rekke billearter og foranstaltet adskillige eksperimenter hos en flerhet av disse arter. Noen av dyrene blev iakttatt ute, noen inne, og noen både ute og inne. Ved ute-iakttagelser blev det sørget for, at billene observertes på de steder, hvor de hørte hjemme, f. eks. skogbiller i skogbunden, blomsterbiller på eller omkring de blomstene som tjente dem til føde eller til opphold, rovbiller på sine jaktterritorier, chrysomelider på busker og andre planter. Alt ialt blev det iakttatt 59 billearter i deres daglige liv, og sammentreff blev arrangeret mellom 180 arter.

Jeg skal først meddele noe om sansningsevnen hos *Geotrupes vernalis* L. Hos denne billen, især iakttatt i skogdistrikter på Ed, Dalstrand, Sverige, en vår, undersøktes hannens evne til i forplantningstiden å spore hunnen. Det viste sig, at denne evnen slog totalt klikk, hvis hunnen blev stilt bak hannen, i hvilken avstand det nu var. Blev hunnen anbragt rett foran hannen, altså i forlengelsen av dennes lengdeakse, sporet hannen alltid hunnen i 3 cm's avstand og derunder. Den av parringstrangen påvirkte han beveget sig da alltid, ofte hurtig, mot hunnen; og lot man dem så uforstyrret, vek den ikke fra hende, eftersom hun gikk, i hvilken retning det enn var. Under de to dyrs fremadskridning på denne måten var det altså hunnen, som bestandig førte an; hannen forsøkte under hele gangen stadig å omklamre hunnens